

Στην αγαπημένη μου φίλη Στεφανί Ζανικό, συγγραφέα, που μου χάρισε τον Ντόμινο, το γιατί που ποδοπατάει συστηματικά το πληκτρολόγιό μου μόλις πάρει είδηση ότι αρχίζω να πληκτρολογώ πιο γρήγορα (και, συνεπώς, ότι τολμώ να ασχοληθώ και με κάτι άλλο πέρα από το ίδιο).

Ο σκύλος σκέφτεται ως εξής: «Αφού οι άνθρωποι με ταΐζουν, με προστατεύουν, με αγαπάνε, πρέπει να 'ναι θεοί».

Η γάτα σκέφτεται κάπως έτσι: «Αφού οι άνθρωποι με ταΐζουν, με προστατεύουν, με αγαπάνε, πρέπει να 'μαι η θεά τους».

Ανώνυμος

«Μόνο τα γουρούνια μάς θεωρούν ίσους κι όμοιους με τον εαυτό τους».

Ουίνστον Τσόρτσιλ (πολιτικός και άνθρωπος)

«Ένας σκύλος είναι ικανός να μάθει και να απομνημονεύσει εκατόν είκοσι ανθρώπινες λέξεις και συμπεριφορές. Ένας σκύλος μπορεί να μετράει ως το δέκα κι έχει την ικανότητα να πραγματοποιεί απλές μαθηματικές πράξεις, όπως η πρόσθεση και η αφαίρεση. Αυτό σημαίνει ότι ο σκύλος έχει το διανοητικό επίπεδο περίπου ενός πεντάχρονου παιδιού.

»Αν, τώρα, προσπαθήσετε να μάθετε σε μια γάτα να μετράει, να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα παραγγέλματα ή να αντιγράφει ανθρώπινες κινήσεις, θα σας δείξει αμέσως με τον τρόπο της ότι δεν έχει καμία διάθεση να χάνει τον χρόνο της με τέτοιες χαζομάρες. Τούτο σημαίνει πως το διανοητικό επίπεδο της γάτας αντιστοιχεί σε αυτό ενός ενήλικου πεννητάρη».

Καθηγητής Έντμοντ Γουέλς

(άνθρωπος, επιστήμων και κάτοχος γάτας)

Η αναζήτησή μου

Μα πώς τα κατάφερα τελικά και κατάλαβα τους ανθρώπους;

Από τότε που ήμουν πολύ μικρούλι, οι άνθρωποι μου φαίνονταν πάντα μυστηριώδεις και συναρπαστικοί.

Βλέποντάς τους να κουνάνε χέρια και πόδια πέρα δώθε και να κάνουν ένα σωρό ακατανόητες, αν όχι γελοίες, κινήσεις, ένιωθα μεγάλη περιέργεια. Κι άρχισα να αναρωτιέμαι συνεχώς:

Γιατί κάνουν όλες αυτές τις περίεργες κινήσεις;

Πώς γίνεται να πιάσω κουβέντα μαζί τους;

Και τότε στάθηκα τυχερή και συνάντησα «εκείνον».

«Εκείνον» που με βοήθησε να καταλάβω πώς λειτουργούν οι άνθρωποι, να κατανοήσω τις συνήθειές τους, τις βαθύτερες αιτίες της παράξενης συμπεριφοράς τους.

Τη ζωή μας την ορίζουν τα πρόσωπα που συναντάμε.

Αν δεν είχα συναντήσει «εκείνον», πιθανότατα θα ήμουν μια γάτα σαν όλες τις άλλες. Χωρίς «εκείνον», πολύ πιθανόν όλα αυτά τα υπέροχα και φοβερά πράγματα που μου συνέβησαν να μην είχαν γίνει ποτέ. Πιθανότατα μάλιστα, αν δεν υπήρχε «εκείνος», δεν θα είχα καν πάρει είδηση τα απίστευτα πράγματα που ανακάλυψα.

Αν, τώρα, έπρεπε ντε και καλά να θυμηθώ πώς άρχισαν όλα αυτά, θα ξεκινούσα οπωσδήποτε με την ψυχική διάθεση που είχα εκείνη την εποχή. Νομίζω πως η μοναξιά στο σπίτι με έκανε να πλήττω αφόρητα, κι έτσι θεώρησα σωστό και πρέπον να το κουβεντιάσω με τα άτομα του περιβάλλοντός μου.

Από τότε κιόλας ήμουν βαθύτατα πεπεισμένη ότι:

Κάθε ζωντανό πλάσμα έχει ψυχή και πνεύμα.

Οτιδήποτε όμως έχει ψυχή και πνεύμα διψάει για επικοινωνία.

Και οτιδήποτε επικοινωνεί μπορεί, την ίδια στιγμή, να έχει άμεσο διάλογο μαζί μου.

Η επικοινωνία λοιπόν μου φαινόταν πανάκεια για όλα τα προβλήματα, και θεωρούσα πως ήταν στο χέρι μου να ξεκινήσω έναν γόνιμο διάλογο με τους άλλους. Ευτυχώς που είχα αυτόν τον σκοπό, γιατί αλλιώς τι νόημα θα είχε η ζωή μου; Μόνο φαΐ και ύπνο; Και οι μέρες και οι νύχτες να περνάνε τρωγοπίνοντας, δίχως να κάνω τίποτε άλλο, ενώ ο κόσμος γύρω μου θα συνέχιζε να ζει και να κινείται;

Μόνο που δεν είναι αρκετό να ξεκινάς μια αναζήτηση, πρέπει να έχεις και την κατάλληλη στρατηγική που θα σου επιτρέψει να τη φέρεις σε πέρας.

Πώς γίνεται όμως η συνάντηση με τους άλλους;

Θα σας πω λοιπόν πώς άρχισαν όλα...

Πρώτη απόπειρα

Αφήνω τα βλέφαρά μου να κλείσουν αργά αργά, παίρνω βαθιά ανάσα, αφουγκράζομαι το σώμα μου και στο κεφάλι μου νιώθω το πνεύμα μου.

Μοιάζει με μικρό, στρογγυλό, απαλό, ασημένιο συννεφάκι, που αιωρείται κάπου μέσα στο κρανίο μου κι έχει την ικανότητα να μεγαλώνει, να μεγαλώνει, να γίνεται ολοένα πιο ελαστικό, να απλώνεται, να γίνεται κάτι σαν δίσκος. Κι όσο περισσότερο απλώνεται εκείνο, τόσο καλύτερα αντιλαμβάνεται η συνείδησή μου τον χώρο που με περιβάλλει. Το πνεύμα μου είναι ένα φαρδύ, αραχνούφαντο κομμάτι ύφασμα, που μοιάζει με ευαίσθητη, λεπτή μεμβράνη.

Αντιλαμβάνομαι τα μακρινά κύματα ενέργειας που έρχονται προς το μέρος μου. Ένα σωρό ζωντανά πλάσματα, κάθε σχήματος και μεγέθους, ριγούν, ανασαίνουν, σκέφτονται, μιλάνε στη γλώσσα τους, μου μεταδίδουν τους κραδασμούς τους, όπως το πέταγμα της μύγας κάνει τον ιστό της αράχνης να ταλαντεύεται από μακριά.

Κρατάω τα μάτια μου κλειστά κι ακούω με όλες μου τις αισθήσεις, σωματικές και πνευματικές.

Να, τώρα, για παράδειγμα, αισθάνομαι ένα κύμα ενέργειας να με πλησιάζει.

Είναι βέβαιο ότι ένα ζωντανό πλάσμα έχει μπει στην ευαίσθητη ζώνη μου.

Αντιλαμβάνομαι μια ανησυχία στην ατμόσφαιρα.

Ανοίγω τα μάτια μου για να δω από πού προέρχεται η ανησυχία και προχωράω προς τα εκεί.

Μετά το πνεύμα μου, εκείνα που αναλαμβάνουν το έργο να εντοπίσουν την πηγή της ανησυχίας είναι τα μάτια μου.

Τη βλέπω. Είναι πανέμορφη.

Προχωράω προς το μέρος της με μικρά βηματάκια.

Επιστρατεύω την όσφρηση και την ακοή μου για να συμπληρώσω την εικόνα.

Η φυσική μυρωδιά που αναδίδει είναι πολύ φίνα.

Τα μεγάλα καστανά της μάτια, ανήσυχα, κοιτάζουν εξεταστικά τον χώρο.

Με την άκρη της γλώσσας της δοκιμάζει ένα γλυκό με κρέμα. Λεπτό πρόσωπο, αστραφτερά άσπρα δόντια. Τα δάχτυλά της με τα μακριά μαύρα νύχια, αεικίνητα, έχουν αρπάξει τη λιχουδιά και την πιλατεύουν.

Είναι στ' αλήθεια εκθαμβωτική.

Αν παλιά βρισκόμουν σε ανάλογη κατάσταση, θα νόμιζα πως ο λόγος που δεν με κοίταζε ήταν για να με προκαλέσει, για να δει τις αντιδράσεις μου. Ωστόσο, με την καινούργια, διευρυμένη συνείδηση που έχω αποκτήσει, τη βλέπω σαν μια απλή μορφή ζωής γεμάτη ενέργεια, μια μορφή ζωής με την οποία μπορώ να επικοινωνήσω.

Αρκεί να βρω το σωστό μήκος κύματος.

Ας πλησιάσω κι άλλο.

Αυτοσυγκεντρώνομαι και της στέλνω μια πολύ συγκεκριμένη σκέψη:

Καλημέρα, δεσποινίς.

Μιας και δεν παρατηρώ καμία αντίδραση εκ μέρους της, συνοδεύω τη σκέψη μου μ' ένα βηματάκι μπροστά. Το ξύλινο πάτωμα τρίζει. Γυρίζει το κεφάλι της και, μόλις με βλέπει, σκιρτάει. Φοβισμένη, το βάζει στα πόδια, αφήνοντας πίσω άθικτο το γλυκό της.

Τινάζει με όλη της τη δύναμη τα όμορφα μυώδη πόδια της.

Την παίρνω στο κυνήγι.

Καθώς είναι πολύ γυμνασμένη, αρχίζει να τρέχει με μεγάλο διασκελισμό.

Προσπαθώ να μη μου φύγει πολύ μακριά, να την έχω από κοντά, καταφέρνω μάλιστα να την πλησιάσω. Τώρα παρατηρώ μια λεπτομέρεια που μέχρι εκείνη τη στιγμή μου διέφευγε, και η οποία, αναμφίβολα, προσθέτει στη χάρη της: διαθέτει μια λεπτή, μακριά ροζ ουρίτσα.

Αυτοσυγκεντρώνομαι ξανά και της στέλνω μια καινούργια σκέψη:

Καλημέρα, ποντικίνα μου.

Εκείνη αρχίζει να τρέχει πιο γρήγορα.

Ει, για πού το 'βαλες; Δεν θα σε πειράζω, ούτε με νοιάζει που κλέβεις γλυκάκια, εγώ μόνο να μιλήσουμε θέλω.

Τρέχει ακόμη πιο γρήγορα.

Μα όχι, όχι, μη φεύγεις!

Η ροζ ουρίτσα της φιδοσέρνεται με χάρη πίσω της. Αυτή η ποντικίνα είναι στ' αλήθεια πολύ χαριτωμένη. Μου αρέσουν τα πλάσματα που κουνάνε αρμονικά το κορμάκι τους.

Οκ, κατάλαβα, αν θέλω να έχω έναν ικανοποιητικό διάλογο με την κυρία, πρέπει να την προλάβω. Ανεβάζω λοιπόν κι εγώ τα-

χύτητα: ρίχνω κάτω ένα σκαμπό στην κουζίνα, περνάω σύρριζα από ένα βάζο στο σαλόνι και γδέρνω το χαλί με τα νύχια μου, για να μπορέσω να φρενάρω.

Με τη φούρια που έχω, μόλις που καταφέρνω να στρίψω, πρώτα αριστερά και μετά δεξιά, γλιστρώ πάνω στο καλογυλισμένο ξύλινο πάτωμα και ξαναβρίσκω την ισορροπία μου γαντζώνοντας τα νύχια μου στο παρκέ. Η ποντικίνα είναι κιόλας μακριά, μα τη βλέπω ακόμη, μια φιγούρα που χάνεται φευγαλέα πίσω από τη μισάνοιχτη πόρτα του κελαριού.

Κουτροβαλάει τη σκάλα που οδηγεί στο υπόγειο. Την ακολουθώ.

Κι έτσι βρισκόμαστε ανάμεσα σε πλυντήρια, καροτσάκια για μωρά, βαλίτσες, παλιούς πίνακες και κρασιά. Το φως είναι ελάχιστο –ίσα ίσα μια αχτίδα που μπαίνει από τον φεγγίτη–, γι' αυτό κι εγώ ανοίγω διάπλατα τις κόρες των ματιών μου –οι οποίες, από μικρές, ισχνές γραμμούλες, μετατρέπονται σε μεγάλους κύκλους– και κατορθώνω έτσι να κινηθώ μες στο σκοτάδι.

Εμείς οι γάτες κάτι τέτοια τα μασάμε.

Μπορώ μάλιστα να διακρίνω τις πατημασιές της στο σκονισμένο πάτωμα. Τις ακολουθώ για λίγο, μα μετά εξαφανίζονται.

Κλείνω τα μάτια και τεντώνω τα αυτιά, για να εντοπίσω το ποντίκι με την οξύτατη αίσθηση της ακοής που διαθέτω. Στη συνέχεια οι άκρες από τα μουστάκια μου, που τρεμοπαίζουν, με βοηθούν να επεξεργαστώ καλύτερα την πληροφορία.

Η ποντικίνα είναι εκεί.

Πράγματι, λίγο πιο πέρα ξαναβλέπω τις πατημασιές που οδηγούν σε μια σχισμή στον τοίχο, δίπλα στο τσουβάλι με τα ξύλα για το τζάκι.

Προχωράω νυχοπατώντας.

Πού είσαι, μικρό μου ποντικάκι;

Ακούω την καρδιά του που χτυπάει δυνατά. Από την απλή ανησυχία περνάει μεμιάς στον απόλυτο πανικό.

Σκύβω και το βλέπω να έχει ζαρώσει σε μια τρυπίτσα τόσο μικρή, όσο η πατούσα μου.

Όλο του το κορμί τρέμει, τα μάτια του έχουν πεταχτεί έξω από τις κόγχες τους, το στόμα του μισάνοιχτο, ενώ η ουρίτσα του είναι τυλιγμένη και μαζεμένη μπροστά στα ποδαράκια του.

Μα είναι δυνατόν να του προκαλώ τόσο φόβο εγώ, ένα μικρό, ένα τόσο δα νιόβγαλτο γατάκι;

Σκέφτομαι ότι η χρόνια ασυνεννοησία που χαρακτηρίζει τη σχέση των δύο ειδών δεν βοηθά καθόλου να ξεπεραστεί η αμοιβαία καχυποψία. Αυτοσυγκεντρώνομαι λοιπόν ξανά και, τηλεπαθητικά, του στέλνω ένα μήνυμα μαζί μ' ένα γουργούρισμα χαμηλής συχνότητας.

Δεν είναι σκοπός μου να σε σκοτώσω, το μόνο που θέλω είναι να μιλήσουμε σαν δυο ελεύθερα πνεύματα.

Η ποντικίνα χώνεται ακόμη πιο βαθιά στην τρύπα της. Τρέμει τόσο πολύ, που ακούω τα δόντια της να τρίζουν.

Αρχίζω να γουργουρίζω σε μεσαία συχνότητα.

Μη φοβάσαι.

Εκείνη ασθμαίνει και η καρδιά της χτυπάει πιο γρήγορα, σαν η σκέψη που της έστειλα να είχε το αντίθετο από το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Παρ' όλα αυτά, νιώθω πως είμαι πολύ κοντά στην επίτευξη του στόχου μου.

Και, πάνω απ' όλα, μη φανταστείς ότι—

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ακούγεται μια εκπυρσοκρότηση απ' έξω, από τον δρόμο, που με τρομάζει, ενώ ακολουθούν κι άλλοι κρότοι και, αμέσως μετά, τσιριχτές φωνές και κραυγές.

Ανεβαίνω στο πάνω πάτωμα, βγαίνω στο μπαλκόνι της κρεβατοκάμαρας και, από ψηλά, προσπαθώ να δω τι προκάλεσε όλη αυτή τη φασαρία.

Διακρίνω έναν μαυροντυμένο άντρα να κραδαίνει ένα κουμπούρι, που από την άκρη του πετάει φλόγες σε κάτι παιδάκια. Τα τελευταία βγαίνουν από ένα μεγάλο κτίριο που πάνω από την πύλη του έχει κρεμασμένη μια σημαία μπλε, άσπρη και κόκκινη.

Ορισμένα απ' αυτά πέφτουν και δεν ξανασηκώνονται. Τα υπόλοιπα σκορπίζουν στους τέσσερις ανέμους ουρλιάζοντας, ενώ ο μαυροντυμένος άντρας συνεχίζει να πυροβολεί με το μαραφέτι του. Κι όταν αυτό βγαίνει εκτός λειτουργίας, το πετάει κάπου ανάμεσα στα παιδιά –τα οποία, βγάζοντας μια φωνή, σωριάζονται στο πεζοδρόμιο– και στη συνέχεια το βάζει στα πόδια.

Κάποιοι άλλοι τον παίρνουν στο κατόπι και τον προλαβαίνουν μπροστά στην πόρτα του σπιτιού μου. Ανταλλάσσουν κλοτσιές και γρονθοκοπήματα.

Έξαφνα εμφανίζονται από παντού αυτοκίνητα, ενώ απ' όλες τις μεριές ακούγονται φωνές και βογκητά.

Έπειτα, ένα αυτοκίνητο που κάνει πολλή φασαρία και στην οροφή του αναβοσβήνει ένα μπλε φως παίρνει τον μαυροντυμένο άντρα. Εν τω μεταξύ, μπροστά στο σπίτι μου και στο κτίριο με τη σημαία έχει μαζευτεί ένα σωρό κόσμος. Οι φωνές, επιτέλους, σταματάνε, αλλά ο κόσμος μιλάει πολύ δυνατά και γρήγορα, και διακρίνω μια μεγάλη συγκίνηση στην ατμόσφαιρα, σαν σύννεφο που το αγγίζεις με τα δάχτυλά σου και που δεν είναι άλλο από τον πόνο. Μερικοί στέκονται δυο δυο: όσο ο ένας μιλάει μ' ένα μαραφέτι στο χέρι, ο άλλος τον φωτίζει μ' έναν προβολέα. Όσοι κρατούν το μαραφέτι μιλάνε στη δική τους γλώσσα, μόνοι τους μπροστά από το μαραφέτι, κι ύστερα ο προβολέας σβήνει.

Καταφθάνει ένα άσπρο φορτηγό, κι αυτό μ' ένα μπλε φως στην οροφή, κι αυτό με τρομερό σαματά. Μαζεύουν τα παιδιά που 'ναι ξαπλωμένα στο έδαφος και τα χώνουν μέσα στο όχημα. Χωρίς να το θέλω, εισπράττω κι εγώ ένα κομμάτι από τη μαυρίλα και τα κύματα οδύνης που έχει προκαλέσει το γεγονός. Νιώθω με όλο μου το κορμί την επιθετικότητα, τον πόνο, το αίσθημα αδικίας όσων ανθρώπινων πλασμάτων βρίσκονται εκεί. Για να κάνω την ατμόσφαιρα κάπως πιο ανάλαφρη, αρχίζω να γουργουρίζω. Νιώθω και τον παραμικρό κραδασμό γύρω μου, είναι αδύνατον να κατευνάσω την ταραχή μου.

Τι παράξενες πράξεις... Ποτέ μου έως τώρα δεν τους είχα δει να κάνουν τέτοια πράγματα... Τι στο καλό τους έπιασε και φέρονται με αυτόν τον τρόπο;

Τους ανθρώπους μπορεί να τους αγαπώ, μα δεν τους καταλαβαίνω πάντα.